

Lusthof des Gemoeds.

door Harrie van de Oetelaar,
aangevuld door Harrie Maas en André Schoones

Harrie van de Oetelaar bezocht in 1957 een heemkundige expositie in Den Dungen, die georganiseerd was door de parochiële bibliotheek. Tentoongesteld werden onder meer kerkschatten van de Dungense parochie, vendels en gildezilver van Dungense gilden, schilderstukken en antiquiteiten.¹⁾ Een van die voorwerpen was een kerkboekje, genaamd "Lusthof des Gemoeds." In het boekje komen twee met potlood beschreven bladzijden voor.

Deze tekst is voor het eerst opgenomen in HKV, tijdschrift van de Heemkundevereniging Den Dungen, jaargang 8, nummer 2 (1983). De door Jacobus Peter Goossens geschreven tekst is een aardig voorbeeld van volksdichtkunst. Het geeft ook een interessant tijdbeeld. Reden om het in hier te plaatsen. De tekst is vrijwel ongewijzigd overgenomen.

Aantekeningen in een kerkboekje.

In een 'kerkboekje', genaamd "Lusthof des Gemoeds," dat op 24 juni 1635 in Alkmaar was uitgegeven, komen voorin twee met potlood beschreven bladzijden voor, waarop de volgende tekst staat:

1^e bladzijde:

Jacobus Peter Goossens hoort dit boekje toe te Dungen,
al wie het vindt geeft het hem wederom,
en die het niet doet
heeft gestolen goed.

Dient God want dat betaamt 2 uren alle dagen
en nut Uw spijs en drank 3 uren na behagen
Vermaakt 2 uren lang den stijf gespannen zin
Slaapt 7 uren lang want daar steekt voordeel in
en let op uwe winst 10 ure vol gemeten,
zo hebt gij dag en nacht verstandelijk gespleten
en zegt, dat ik het Uw zeg; wie zo den tijd verkiest,
dat die nog ziel, nog tijd verliest.
Jacobus Goossens tot eer en glorie van God.

Zegt nooit uw geheim of Uw geheims gedachten
Want die heden U bemint, zal morgen U verachten,
God gaf een gebod, en hij wilden het niet
het was volbragt en het geschiede niet,
God had het niet, de wereld bezat het niet
en de knecht gaf het Zijnen meester.
Die deze 2 laatste verzen kan verklaren
Zal er ligt ook wel meer weten
Ziet dan aan den andere hand en leeft verder

2^e bladzijde:

Als gij die dit leest
Alles had dat er in de wereld is; in den hemel
Zeker na Uw dood, dan weet ik nog iets
dat beter is. En als gij het niet wild gelove
komt dan bij Jacobus Goossens.
Die zal het uw zeggen indien het God
belieft en hij het goedvindt
geschreven te Dungen den 12 November 1854.

Tijdens de eerste heemkudetentoonstelling in het gemeenschapshuis te den Dungen lag o.a. ook dit boekje. Het trok de aandacht i.v.m. de ouderdom en de geschreven bladzijden voorin. Deze geschreven tekst weer overlezende, blijft men met enkele vraagtekens zitten, o.a. wie was Jacobus Peter Goossens ²⁾ en had hij inderdaad levensgeheimen? Jacobus Goossens was in 1854 een van de weinigen die kon lezen en schrijven. In die tijd was drie uren eten en drinken normaal, men at meestal 4 of 5 maal per dag. Bij latere navraag bleek de bezitter van dit boekje, die het te leen had gegeven voor de tentoonstelling, niet meer te beschikken over het boekje en hij wist ook niet meer welke bestemming het had gevonden.

Noten:

¹ Theodoor van de Heuvel, Ontstaan en groei van de Dungense heemkundevereniging, in: Theodoor van den Heuvel en Harrie Maas (red.), Heemspokkels. Jubileumboek heemkundevereniging "Op die Dungen" (Den Dungen, 1992), pag. 7

² Jacobus Peter Goossens is de betovergrootvader van Huub Goossens, die in de Grote Molenstraat gewoond heeft. De afstammingslijn is als volgt:

Jacobus Petrus Goossens (Den Dungen 1808 – Den Dungen 1868)
x Jacoba van Doorn (Dinther 1799 – Den Dungen 1865)

Henricus Goossens (Den Dungen 1835 – Den Dungen 1883)
x Henrica van Alebeek (Den Dungen 1840 – Den Dungen 1917)

Christianus Goossens (Den Dungen 1868 – 's-Hertogenbosch 1945)
x Hendrika Schuurmans (Den Dungen 1885 – Den Dungen 1943)

Hubertus Goossens (Den Dungen 1926 – Den Dungen 1992)
x Jet Pijnappels

Trouwfoto van het echtpaar Goossens-Schuurmans

Huub Goossens met zijn moeder